



# KPA Traditionell pensions- försäkring

Allmänna försäkringsvillkor för premiebestämd ålderspension PA-KFS

# Innehållsförteckning

	Sidan
1. Försäkringsavtalet .....	3
2. Så bestäms pensionen.....	6
3. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd.....	8
4. Så betalas pensionen ut .....	9
5. Avgifter till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB .....	13
6. Återköp .....	13
7. Årsbesked.....	13
8. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen .....	14
9. Begränsningar av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar .....	14
10. Om du inte är nöjd .....	15
11. Personuppgifter .....	16
12. Motverkan av penningtvätt och finansiering av terrorism.....	17

# 1. Försäkringsavtalet

## Vad är premiebestämd ålderspension PA-KFS?

Enligt bestämmelserna i pensionsavtalet PA-KFS 09 och gamla PA-KFS ska arbetsgivaren månatligen betala in avgiften till den pensionsförsäkring som arbetstagaren skriftligen har valt. Dessa villkor gäller när arbetstagaren har valt KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ), nedan kallat KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, som försäkringsgivare. Om arbetstagaren inte har gjort något val placeras premien i en traditionell försäkring utan återbetalningsskydd i KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ).

## Vem är försäkringsgivare?

Försäkringsgivare är KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ), organisationsnummer 516401-6544, nedan kallat KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

## Vem är försäkringstagare?

Försäkringstagare och ägare till försäkringen är den arbetsgivare som betalar in avgiften som premie till försäkringen.

Den försäkrade betraktas som försäkringstagare när det gäller att

- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd
  - ändra utbetalningsålder och utbetalningstid
- och
- förordna förmånstagare för dödsfall

Den försäkrade kan i övrigt inte förfoga över försäkringen. Försäkringsavtalet kan inte överlåtas till någon annan ägare, om inte den försäkrade byter till en ny arbetsgivare som omfattas av PA-KFS-avtalet. Då går äganderätten till försäkringsavtalet automatiskt över till den nya arbetsgivaren.

## Vem är försäkrad?

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

## Vem är förmånstagare?

Förmånstagare är den person som försäkringsbeloppet ska betalas ut till enligt dessa villkor. Vilka som är förmånstagare framgår längre fram i dessa villkor.

## Vad menas med premie?

Med premie menas avgiften som arbetsgivaren betalar in till försäkringen som premie.

## På vad grundas försäkringsavtalet?

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren och/eller den försäkrade har lämnat skriftligen till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Om någon av dessa uppgifter är oriktig eller ofullständig, gäller vad som står i lagen om försäkringsavtal om sådana fall.

Om försäkringstagaren har handlat svikligt eller i strid med tro och heder när uppgifterna lämnades, är försäkringsavtalet ogiltigt (12 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen).

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har inte heller något ansvar eller bara ett begränsat ansvar för inträffade försäkringsfall, om försäkringstagaren eller den försäkrade annars lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som har betydelse för KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs bedömning av den försäkrades hälsa. De oriktiga eller ofullständiga uppgifterna ska i så fall ha lämnats med uppsåt eller av oaktsamhet som inte är ringa. (12 kap. 2 § andra stycket försäkringsavtalslagen).

## När inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för försäkringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för försäkringen inträder dagen efter den dag försäkringstagaren betalar första premien för försäkringen.

## Vilka lagar gäller för försäkringsavtalet?

För försäkringsavtalet gäller svensk allmän lag, förutsatt att inte något annat anges i lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.

## Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändra försäkringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB förbehåller sig rätten att under försäkringstiden ändra dessa villkor och försäkringsavtalet i övrigt om det behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Med ändring menas en ändring av det faktiska innehållet i villkoren och försäkringsavtalet, till exempel ändring av sättet att ta ut och beräkna avgifterna för försäkringen samt att införa särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagare begär.

Med annan särskild omständighet menas till exempel ändring på grund av ändrad lagstiftning eller lagtillämpning, myndighetsföreskrifter eller ändring av annan för försäkringsavtalet viktig förutsättning. Med annan särskild omständighet menas också ändring av det pensionsavtal som ligger till grund för försäkringstagarens betalning av premie till försäkringen.

Under vissa avsnitt i villkoren har särskilt framhållits att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att ändra villkoren eller försäkringsavtalet i övrigt.

En ändring av villkoren och försäkringsavtalet i övrigt träder i kraft en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har skickat ett meddelande om ändringen. Ändring som beror på lagstiftning, lagtillämpning eller myndighetsföreskrifter börjar gälla omedelbart eller vid den tidpunkt som följer av lag eller bestämmelse i tillämpligt pensionsavtal.

Observera att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB alltid kan ändra

- antaganden om ränta, avkastningsskatt, dödlighet och driftskostnader m.m., som används för att bestämma det garanterade pensionsbeloppet som varje inbetald premie ger upphov till. Som framgår av avsnittet "Så bestäms pensionen" kan dessa antaganden ändras när som helst för kommande inbetalningar av premier
- de antaganden om ränta m.m. som används vid bestämmande av det delningstal som används när storleken av återbäringstillägget bestäms. Som framgår av avsnittet "Hur bestäms den eventuella återbäringen?" kan dessa antaganden ändras när som helst under försäkringstiden
- storleken på de avgifter som tas ut från försäkringen.

Pensionsnämnden ska godkänna samtliga ändringar av försäkringsvillkor, tillämpningsföreskrifter, avgifter samt hur avgifterna tas ut.

## Kan pensionskapitalet flyttas?

Den försäkrade har rätt att flytta hela pensionskapitalet i försäkringen till en ny pensionsförsäkring hos en försäkringsgivare som vid tidpunkt för flytten är valbar för PA-KFS. Flytträtten omfattar försäkringar med pågående premiebetalning samt fribrev. Försäkringar under utbetalning, helt eller partiellt, får inte flyttas. Flyttanmälan är bindande och görs till Pensionsvalet. Flytten kan avbrytas inom tio dagar efter flyttanmälan.

Kollektiv flytt påkallad av PA-KFS pensionsnämnd kan dock ske utan medgivande från den försäkrade.

## När flyttas pensionskapitalet?

Pensionskapitalet flyttas vid det månadskifte som inträffar tre månader efter det att flyttanmälan mottagits av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, dock tidigast tolv månader efter närmast föregående flytt.

## Betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ränta om flytten dröjer?

Om flytten av pensionskapitalet dröjer längre, än vad som anges ovan, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta enligt räntelagen. Räntan beräknas från dagen efter den dag pensionskapitalet senast skulle ha flyttats till och med dagen före den dag pensionskapitalet faktiskt flyttas. Någon ränta betalas inte ut om det sammanlagda räntebeloppet är mindre än 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110).

## Vilka avgifter tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut när pensionskapitalet flyttas?

Aktuella avgifter finns på KPA Pensions hemsida [kpa.se](http://kpa.se).

## När upphör försäkringen hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB att gälla vid en flytt?

Försäkringen hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB upphör att gälla när pensionskapitalet har flyttats.

## Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändra villkoren för flytt?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB förbehåller sig rätten att ändra villkoren för flytt av pensionskapitalet under försäkringstiden i den mån detta blir nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändring i kollektivaavtal PA-KFS. En ändring av flyttvillkoren träder i kraft en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB skickat information om ändringen och de nya villkoren till den försäkrade, eller den tidigare tidpunkt som följer av lag.

## 2. Så bestäms pensionen

### Hur bestäms riktlinjer för hur tillgångarna ska investeras?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs styrelse bestämmer varje år riktlinjer för hur tillgångarna ska investeras. För mer detaljerad information se KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs investeringsriktlinjer på [kpa.se](http://kpa.se).

### Hur bestäms det garanterade pensionsbeloppet?

För varje premie bestäms ett garanterat pensionsbelopp. Summan av dessa pensionsbelopp blir det totala garanterade pensionsbeloppet som ska börja betalas ut vid avtalad pensionsålder och under avtalad utbetalningstid.

Varje garanterat pensionsbelopp bestäms enligt de antaganden om ränta, avkastningsskatt, dödlighet, driftskostnader och säkerhetstillägg som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB bestämt ska gälla vid varje inbetalningstillfälle.

#### **Antaganden om ränta**

Räntan fastställs till en viss procentsats från vilken det görs avdrag för avkastningsskatt och driftskostnader.

#### **Antaganden om avkastningsskatt**

Avdrag för avkastningsskatt görs enligt gällande regler om avkastningsskatt.

#### **Antaganden om dödlighet**

Antaganden om dödsfallssannolikhet för den försäkrade beräknas efter tillgänglig statistik och med ett säkerhetstillägg.

#### **Antaganden om driftskostnader**

Antaganden om driftskostnader görs så att kostnaderna ska motsvara KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs faktiska kostnader.

#### **Antaganden om säkerhetstillägg**

Antaganden om säkerhetstillägg görs för att säkerställa det garanterade försäkringsbeloppet.

## Ger försäkringen rätt till återbäring?

Allt överskott i KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs verksamhet ska gå tillbaka till de försäkrade eller andra ersättningsberättigade (såsom förmånstagare) som återbäring. Fördelningen av återbäringen ska göras på ett rättvist sätt. Återbäring är försäkringens andel av det överskott som uppstår om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ekonomiska resultat blir bättre än de antaganden som gjorts när det garanterade pensionsbeloppet bestämdes.

Eventuell återbäring betalas ut som ett tillägg till det garanterade pensionsbeloppet.

## Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändra reglerna för återbäring?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att ändra reglerna för såväl framtida beräkningar av återbäring som sättet att fördela återbäringen. Ändringen av reglerna träder i kraft efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har informerat försäkringstagaren om ändringen.

## Vad är pensionskapital och hur beräknas det?

Pensionskapitalet är försäkringens aktuella värde vid varje tidpunkt. Värdet grundas på:

- premieinbetalningar
- utbetalningar från försäkringen
- avkastning på KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs tillgångar
- tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för skatt.

### **Avkastning**

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fördelar vid varje månadsskifte den avkastning som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har haft på sina tillgångar under den senaste månaden. Fördelningen sker på sätt som beskrivs under rubriken "Ger försäkringen rätt till återbäring?".

Med avkastning menas ränta och utdelningar på tillgångarna samt positiva eller negativa förändringar av värdet på tillgångarna. Avkastningen påverkas av investeringsinriktningen och fördelningen till försäkringarna kan därför vara såväl positiv som negativ. Pensionskapitalet kan alltså såväl öka som minska i värde under hela försäkringstiden. För mer detaljerad information läs om Avkastningsränta på [kpa.se](http://kpa.se).

### **Arvsvinst**

Arvsvinst beräknas genom matematisk utjämning av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs faktiska dödlighetsutfall.

### **Driftskostnader**

Avdraget för driftskostnader ska göras så, att det bedöms täcka de driftskostnader som kan hänföras till verksamheten. Driftskostnaderna ska fördelas på respektive försäkringsprodukt och får utjämnas över tiden.

### **Skatt**

Avdraget för skatt ska göras så, att det bedöms täcka KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs kostnader för avkastningsskatt.

## Hur bestäms den eventuella återbäringen?

När försäkringen ska börja betalas ut beräknar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB om försäkringen ger rätt till återbäring och i så fall med hur stort belopp.

Det belopp som ska betalas ut bestäms genom att pensionskapitalet divideras med ett delningstal, som bestäms av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB vid varje tidpunkt. Delningstalet bygger på den förväntade återstående utbetalningstiden och på antaganden om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs framtida ekonomiska resultat. Om det belopp som beräknats på detta sätt är större än det garanterade pensionsbeloppet, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut mellanskillnaden som återbäring.

Så länge utbetalningarna pågår beräknar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB återbäringens storlek minst en gång per år. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att minska återbäringen eller att helt upphöra med utbetalning av återbäring. Detta görs om pensionskapitalet har utvecklats sämre än vad som antagits vid den senast gjorda beräkningen eller om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändrar delningstalet genom att ändra sina antaganden om framtiden.

## Vilken är KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs konsolideringspolicy?

När marknadsvärdet på KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs tillgångar är lika stort som det samlade värdet på pensionskapitalet i samtliga försäkringar, är konsolideringsnivån 100 procent.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har i sin konsolideringspolicy bestämt att konsolideringsnivån ska vara 100 procent men att den får avvika inom vissa gränser.

Mer information om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs konsolideringspolicy finns på KPA Pensions hemsida [kpa.se](http://kpa.se).

# 3. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd

## Vad ingår i försäkringen?

Försäkringsavtalet omfattar ålderspension med eller utan återbetalningsskydd. Om försäkringen tecknas utan återbetalningsskydd kan den försäkrade när som helst under förutsättningarna som beskrivs nedan, lägga till ett återbetalningsskydd. Den försäkrade kan när som helst välja att ta bort återbetalningsskydd.



## När kan återbetalningsskyddet läggas till?

Den försäkrade kan lägga till återbetalningsskyddet fram till dess att pensionen börjar att betalas ut, helt eller partiellt. Om återbetalningsskyddet ska omfatta de tidigare inbetalade premierna, måste dock Pensionsvalet PV AB först pröva den försäkrades hälsa.

## Vad gäller om den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn?

Den försäkrade har alltid rätt att lägga till återbetalningsskydd, utan hälsoprövning, inom ett år från det att han eller hon har gift sig, inlett ett samboförhållande eller fått barn. Tidsfristen på ett år börjar vid ett samboförhållande löpa först efter det att den försäkrade har varit folkbokförd på samma adress som sin sambo under en sammanhängande tid av minst sex månader. Med barn menas såväl biologiska barn som adoptivbarn till den försäkrade. Vid adoption av ett svenskt barn börjar tidsfristen löpa från och med dagen då adoptionsbeslutet vinner laga kraft. Vid adoption av ett utländskt barn räknas tidsfristen från och med dagen då socialnämnden ger den försäkrade tillåtelse att ta emot det utländska barnet i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptions-syfte. Vidare måste det utländska barnet vistas hos den försäkrade när han eller hon ansöker om återbetalningsskydd.

Den försäkrade får utnyttja denna rätt att lägga tillbaka återbetalningsskydd – vid de uppräknade familjehändelserna – fram till dess att pensionen börjar betalas ut, helt eller partiellt.

## När inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för ändringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för en ändring av försäkringsskyddets omfattning inträder dagen efter den dag försäkringstagaren ansökte om ändringen eller antog ett anbud från KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, förutsatt att försäkringstagaren inte har begärt att ändringen ska träda i kraft senare. Om ändringen av försäkringen kräver en hälsoprövning, inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för ändringen dagen efter den dag försäkringstagaren ansökte om ändringen av försäkringsskyddet, förutsatt att Pensionsvalet PV AB godkänner den försäkrades hälsa.

# 4. Så betalas pensionen ut

## Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?

Den som gör anspråk på att få ett pensionsbelopp utbetalat till sig ska styrka sin rätt till beloppet genom att – utan kostnad för KPA Tjänstepensionsförsäkring AB – skaffa och skicka in de handlingar och övriga upplysningar som har betydelse för bedömningen av försäkringsfallet och KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar.

För att få beloppet utbetalat till sig måste försäkringstagaren eller den försäkrade eller förmånstagaren – om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB begär det – låta KPA Tjänstepensionsförsäkring AB hämta in upplysningar om den försäkrade från nuvarande och tidigare arbetsgivare samt från läkare, sjukhus, någon annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller någon annan försäkringsinrättning, m.fl detta för att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska kunna bedöma sitt ansvar.

## När betalas ålderspensionen ut till den försäkrade?

Ålderspensionen betalas alltid ut till den försäkrade.

Ålderspensionen betalas ut månadsvis med början den månad den försäkrade fyller 65 år om den försäkrade har begärt utbetalning. Om ingen begäran inkommit vid den tidpunkt som har kommunicerats inför 65-årsdagen ändras försäkringens utbetalningsålder till månaden efter 70 år. Pensionen betalas ut så länge den försäkrade lever.

Den försäkrade kan välja en annan utbetalningsålder och en annan utbetalningstid. Utbetalningen kan dock påbörjas tidigast då den försäkrade fyller 55 år och senast då den försäkrade fyller 85 år. Kortaste utbetalningstid är fem år. Utbetalningen av ålderspensionen upphör dock senast vid utgången av den månad den försäkrade avlider. Vid uttag av ålderspensionen före 65 års ålder krävs att uttaget är i pensioneringssyfte.

Försäkrad har rätt att göra ett delvis uttag av ålderspensionen, så kallat partiellt uttag. Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 års ålder. Totalt kan försäkringen delas upp i tre delar. Minst 10 procent av det intjänade pensionsbeloppet måste tas ut. Finns flera försäkringar som ska börja tas ut så är det minst tio procent av varje försäkring. Vid partiellt uttag av ålderspensionen före 65 år krävs att uttagen andel ska vara i pensioneringssyfte. Partiellt uttag på en försäkring kan inte utökas förrän tidigast efter 12 månaders utbetalning. Den försäkrade kan inte ändra utbetalningstiden när utbetalningarna väl har påbörjats.

Om månadsbeloppet understiger 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken, har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden. Om pensionskapitalet vid utbetalningstidpunkten, oavsett om det gäller helt eller partiellt uttag, är lägre än 30 % av gällande prisbasbelopp har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att betala ut försäkringen med ett engångsbelopp.

## Vad händer med försäkringen när den försäkrade avlider om återbetalningsskydd saknas?

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd och den försäkrade avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut eller under utbetalningstiden, upphör försäkringen. Detta innebär att någon utbetalning inte kommer att göras från försäkringen alternativt att pågående utbetalningar upphör.

## Vad gäller om försäkringen omfattar återbetalningsskydd?

Om den försäkrade avlider, ska detta anmälas skriftligen till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB snarast möjligt. Till anmälan ska fogas ett dödsfallsintyg. Om dödsfallsintyget är skrivet på något annat språk än svenska ska en auktoriserad översättning bifogas. När en

sådan anmälan har kommit in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, anses KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ha fått kännedom om dödsfallet. Om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB på eget initiativ skulle hämta in upplysningar om ett inträffat dödsfall, anses KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ha fått kännedom om dödsfallet när KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fick sina upplysningar på detta sätt.

## Hur betalas återbetalningsskyddet ut?

Om en försäkrad som har valt återbetalningsskydd avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut till honom eller henne, betalas i stället hela det hopsamlade pensionskapitalet ut till förmånstagarna som en månatlig pension under fem år, räknat från den dag KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fått kännedom om dödsfallet.

Om den försäkrade har valt ålderspension med tidsbegränsad utbetalning och ålderspensionen har börjat betalas ut när den försäkrade avlider, fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagarna, under de år som är kvar av den utbetalningstid som den försäkrade har valt för ålderspensionen. Om den försäkrade har valt en livsvarig ålderspension, upphör utbetalningarna till förmånstagarna 20 år efter den dag ålderspensionen började betalas ut till den försäkrade.

Om månadsbeloppet understiger 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken, har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden.

## Vilka kan vara förmånstagare till återbetalningsskyddet?

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer

- a. make/maka/registrerad partner eller tidigare make/maka/registrerad partner
- b. sambo eller tidigare sambo
- c. barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Om en förmånstagare har avlidit eller helt eller delvis avstår från sin rätt, betalas pensionen ut till dem som enligt förordnandet är närmast berättigade. Saknas förmånstagare gör KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ingen utbetalning.

## Standardförordnande:

### Till vem/vilka betalas pensionen ut om den försäkrade inte anmält något förordnande?

Förmånstagare till återbetalningsskyddet är, om inte annat skriftligen anmäles till Pensionsvalet PV AB, i första hand den försäkrades make/maka eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn i första led.

Med make/maka likställs registrerad partner.

Make/maka är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller tidigare varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

## Får en förmånstagare förfoga över försäkringen?

En förmånstagare får inte någon förfoganderätt till försäkringen.

## Särskilt förordnande:

### Hur ska ändring av förmånstagare anmälas?

En ändring av ett förordnande ska anmälas skriftligen till Pensionsvalet PV AB. Ändringen bör anmälas på en blankett som Pensionsvalet PV AB på begäran sänder till den försäkrade.

## När betalas pensionen ut?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska börja betala ut pensionen senast en månad efter det att den som gör anspråk på utbetalning har gjort vad som krävs enligt dessa villkor, punkten "Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?".

Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som försäkringsavtalet grundats på har varit oriktig eller ofullständig, behöver dock inte KPA Tjänstepensionsförsäkring AB påbörja utbetalningen förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

## Betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta?

Om en utbetalning skulle dröja längre än vad som är bestämt i dessa villkor, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta enligt räntelagen.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB betalar alltid ränta på belopp som skulle ha betalats men som ännu inte har betalats ut. Ränta betalas från dagen en månad efter den dag beloppet skulle ha betalats fram till dess betalningen sker. Ränta beräknas med en räntesats som fastställs av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs styrelse. Sådan ränta räknas av i de fall KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska betala dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Om den sammanlagda räntan är mindre än en halv procent av det gällande prisbasbeloppet, enligt Socialförsäkringsbalken, betalas inte någon ränta.

## Kan rätten till utbetalning från den här pensionsförsäkringen upphöra på grund av preskription?

Rätten till utbetalning preskriberas enligt reglerna i försäkringsavtalslagen, vilket innebär följande:

Den som begär utbetalning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tio år från det att begäran om utbetalning tidigast kunde göras.

Annars upphör rätten till utbetalning. Den som begärt utbetalning inom denna tid har alltid minst sex månader på sig att överklaga från det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till begäran.

## 5. Avgifter till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB

Vilka avgifter tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut?

Aktuella avgifter finns på KPA Pensions hemsida kpa.se. Det går också att ringa KPA Pensions kundservice för att få uppgift om avgifterna. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att när som helst ändra avgifterna och sättet att ta ut dem.

## 6. Återköp

Kan försäkringstagaren köpa tillbaka försäkringen?

Varken försäkringstagaren eller den försäkrade har någon rätt till återköp av försäkringen.

## 7. Årsbesked

Får den försäkrade veta hur pensionssparandet utvecklas?

En gång per år får den försäkrade information om försäkringens värde. Årsbeskedet visar det garanterade pensionsbeloppet och preliminärt fördelad återbäring. Det visar också de premier som bokförts på försäkringen och de avgifter som belastat försäkringen.

## 8. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen

### Kan pensionsförsäkringen överlåtas, pantsättas eller belånas?

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller vid varje tidpunkt.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB lämnar i förekommande fall kontrolluppgifter enligt Skatteförfarandelagen (2011:1244).

## 9. Begränsningar av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar

### Vad gäller vid krigstillstånd i Sverige?

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

### Vad tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB inte ansvar för?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB tar inte ansvar för någon sådan skada som beror på lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, bojkott, blockad eller lockout eller någon annan liknande omständighet. I fråga om strejk, bojkott, blockad eller lockout gäller detta förbehåll även om det är KPA Tjänstepensionsförsäkring AB som vidtar eller är föremål för någon sådan konfliktåtgärd. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB försäkring är inte heller skyldigt att i andra fall ersätta en skada som uppkommer, om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB visat normal aktsamhet.

## 10. Om du inte är nöjd

### Vart vänder du dig för att få information eller klaga?

Om du inte är nöjd vill vi naturligtvis att du i första hand kontaktar oss, KPA Pension kundservice, på telefon 0771-650 500 eller genom att skicka ett meddelande till oss från KPA Mina sidor som finns på kpa.se. Det kan till exempel ha uppstått något missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Om du ändå inte är nöjd finns följande alternativ:

#### **Kundombudsmannen KPA Pension**

Kundombudsmannen är fristående från KPA Tjänstepensionsförsäkring AB och prövar opartiskt om ditt ärende handlagts på rätt sätt. Prövningen är kostnadsfri.

Postadress: 106 60 Stockholm

Telefon: 020-655 253 eller e-post: kundombudsmannen@kpa.se

#### **Konsumenternas Försäkringsbyrå**

Konsumenternas Försäkringsbyrå ger upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 08-225 800

Webb: konsumenternas.se

#### **Kommunal konsumentvägledning**

I många kommuner finns en kommunal konsumentvägledning. En sådan kan också ge dig råd och hjälp i försäkringsfrågor.

#### **Personförsäkringsnämnden**

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar. Nämndens yttrande är rådgivande.

Adress: Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

#### **Allmänna reklamationsnämnden (ARN)**

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

E-post: arn@arn.se

Webb: arn.se

## Rättslig prövning

Ett ärende kan alltid överlämnas till rättslig prövning i allmän domstol.

## Rättsskyddsförsäkring

Om du har en rättsskyddsförsäkring, kan du eventuellt använda den vid en tvist.

## PA-KFS Pensionsnämnd

Vid ärende som gäller tolkning av PA-KFSog eller gamla PA-KFS vänder du dig till PA-KFS Pensionsnämnd.

# 11. Personuppgifter

Behandlingen av personuppgifter sker för ändamål som är nödvändiga för att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska kunna fullgöra sina åtaganden enligt ingånget försäkringsavtal.

De personuppgifter som kan komma att behandlas är uppgifter såsom namn, personnummer, civilstånd och kontaktuppgifter. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan behöva inhämta uppgifter från arbetsgivare, organisationer, myndigheter, externa register som exempelvis Statens Personadressregister (SPAR), i den utsträckning som är nödvändigt. Personuppgifterna registerförs hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Vi kommer att spara uppgifterna så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan i vissa fall vara skyldigt enligt lag att lämna ut personuppgift till myndigheter, till exempel Försäkringskassan och Skatteverket. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag. Om uppgifterna överförs till ett land utanför Europeiska Unionen (EU), säkerställer vi att sådan överföring överensstämmer med lag.

Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera personuppgifter.

Försäkrad har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB begränsar sin behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Försäkrad har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs hantering av personuppgifter och den försäkrades rättigheter på [kpa.se/personuppgifter](https://kpa.se/personuppgifter).



## 12. Motverkan av penningtvätt och finansiering av terrorism

KPA Pension följer ett strikt regelverk för att förhindra att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare är skyldiga att förse KPA Tjänstepensionsförsäkring AB med nödvändig information med anledning av tillämplig lagstiftning.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att neka nytt försäkringsavtal och avsluta ett befintligt försäkringsavtal om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att dela information till andra bolag inom koncernen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn. Sedan starten 1922 har vi erbjudit våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar. KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar värld och tar därför ett aktivt samhällsansvar.

KPA Pension har idag hand om pensionen åt två miljoner anställda och tidigare anställda inom kommun, region, kommunalförbund, kommunförbund och kommunala företag.

Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Regioner.